

وزارت تحصیلات عالی
ریاست پوهنتون رنا
آمریت ارتقای کیفیت

طرز العمل کمیته ی ارتقای کیفیت

سال ۱۴۰۳ ه.ش.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه.....
۲.....	فصل اول: احکام عمومی.....
۲.....	ماده اول: مبنی.....
۲.....	ماده دوم: اهداف.....
۲.....	ماده سوم: ساحه و مسئول تطبيق.....
۳.....	فصل دوم: ساختار تشکیلات و جلسات.....
۳.....	ماده سوم: ساختار تشکیلات.....
۳.....	ماده چهارم: جلسات کمیته ها.....
۴.....	ماده پنجم: رئیس کمیته.....
۴.....	ماده ششم: منشی.....
۵.....	ماده هفتم: وظایف و مسئولیت های اصلی کمیته.....
۷.....	ماده هشتم: وظایف و صلاحیت های کمیته های فرعی.....
۸.....	ماده نهم: وظیفه رئیس.....
۹.....	ماده دهم: وظیفه منشی.....
۹.....	ماده یازدهم: وظایف اختصاصی اعضاء.....
۹.....	فصل چهارم: احکام متفرقه.....
۹.....	ماده دوازدهم: مکافات و مجازات.....
۱۰.....	ماده سیزدهم: تعديل طرز العمل.....
۱۰.....	ماده چهاردهم: نظارت و گزارش کمیته.....
۱۰.....	ماده پانزدهم: تصویب و انفاذ.....

مقدمه

تضمین کیفیت یا ارتقای کیفیت یکی از مباحث مهم و ضروری در نهادهای تحصیلی جهان امروز به شما می رود. تطبیق معیارهای ارتقای کیفیت سبب اعتباردهی نهادها یا پوهنتون ها می گردد. افزون بر این مزیت بر کیفیت پوهنتون نیز می افزاید. پوهنتون رنا همچون سایر پوهنتون ها، مطابق دیدگاه، ماموریت و پلان استراتژیک خویش، خود را ملزم به تطبیق معیارهای یازده گانه تضمین کیفیت وزارت تحصیلات عالی افغانستان میداند. به همین دلیل، کمیته اصلی ارتقای کیفیت در سال ۱۳۹۲ ه.ش. در سطح پوهنتون و کمیته های فرعی ارتقای کیفیت در سطح پوهنحی تشکیل گردیده تا به امور ارتقای کیفیت به شکل شاید و باید رسیدگی لازم صورت بگیرد. این کمیته مسئول سیاست گذاری در حوزه ارتقای کیفیت می باشد. بدون شک، سیاست گذاری ها هم نیاز به یک میکانیزم دارد تا به صورت هدفمند به پیش برده شود. بنابراین، طرزالعمل کمیته ارتقای کیفیت، تهیه و تدوین گردیده که در آن صلاحیت ها، مسئولیت ها و چگونگی رسیدگی به امور ارتقای کیفیت شرح داده شده است.

فصل اول: احکام عمومی

ماده اول: مبنی

این طرزالعمل بر مبنای معیار نهم چارچوب تضمین کیفیت و اعتبار دهی، ماده هجدهم لایحه تضمین کیفیت و اعتباردهی وزارت تحصیلات عالی، مطابق پلان استراتژیژیک، اهداف، ماموریت و دیدگاه پوهنتون رنا وضع شده است.

ماده دوم: اهداف

- ۱- تطبیق، نهادینه سازی و ترویج برنامه های ارتقای کیفیت؛
- ۲- ترویج و نهادینه سازی کار گروهی؛
- ۳- فراهم سازی زمینه تطبیق عملی برنامه های ارتقای کیفیت؛
- ۴- تشویق و حمایت در جهت افزایش مشارکت استادان و کارمندان در تطبیق معیارهای ارتقای کیفیت؛
- ۵- نظارت از تطبیق معیارها؛
- ۶- برنامه ریزی و فراهم سازی زمینه تطبیق پلان ها؛
- ۷- تحکیم نمودن ارتباط نظام آموزش عالی با معیارهای ارتقای کیفیت.

ماده سوم: ساحه و مسؤل تطبیق

ساحه تطبیق طرزالعمل، پوهنتون رنا بوده و مسؤل تطبیق آن، کمیته اصلی ارتقای کیفیت در سطح پوهنتون و کمیته های فرعی در سطح پوهنچی های چهارگانه می باشد.

فصل دوم: ساختار تشکیلات و جلسات

ماده سوم: ساختار تشکیلات

(۱) ساختار تشکیلات کمیته اصلی ارتقای کیفیت

۱-۱. کمیته اصلی ارتقای کیفیت متشکل از روسای پوهنچی، معاونین پوهنتون و آمریت ارتقای کیفیت که شامل رئیس، منشی و بقیه اعضاء می باشد.

۱-۲. اعضای کمیته در مرحله اول، در جلسه نخست شروع سال تحصیلی شورای علمی پوهنتون، انتخاب می شوند.

۱-۳. بازنگری در تشکیلات، توسط کمیته و تصویب شورای علمی انجام می شود.

۱-۴. اعضای کمیته فرعی ارتقای به عنوان اعضای مدعو کمیته اصلی می باشند.

(۲) تشکیلات کمیته فرعی ارتقای کیفیت

۱-۲. کمیته فرعی پوهنچی ها متشکل از یک رئیس و منشی و اعضا بوده که تعداد آن می تواند بیشتر از سه و کمتر از ۷ نفر که شامل اعضای فعال دیپارتمنت بوده، می باشد.

۲-۲. اعضای کمیته برای بار اول، توسط شورای علمی پوهنچی انتخاب می شود.

۲-۳. بازنگری در تشکیل کمیته، توسط کمیته و تصویب شورای علمی پوهنچی انجام می شود.

ماده چهارم: جلسات کمیته ها

(۱) جلسات کمیته اصلی ارتقای کیفیت

۱-۱. جلسه عادی کمیته، هر ماه یکبار تدویر می گردد. در صورت ضرورت، جلسه فوق العاده به پیشنهاد رئیس، منشی و یا دو ثلث اعضاء، برگزار شده می تواند.

۱-۲. نصاب جلسات با حضور دو ثلث اعضاء تکميل می گردد که در آن رئیس کمیته نیز حضور داشته باشد.

۲) جلسات کمیته فرعی

۱-۱. جلسه عادی کمیته، هر ماه یکبار تدویر می گردد. در صورت ضرورت، جلسه فوق العاده به پیشنهاد رئیس، منشی و یا دو ثلث اعضاء، برگزار شده می تواند.

۱-۲. نصاب جلسات با حضور دو ثلث اعضاء تکميل می گردد که در آن رئیس کمیته نیز حضور داشته باشد.

ماده پنجم: رئیس کمیته

۱) رئیس کمیته اصلی ارتقای کیفیت، رئیس پوهنتون می باشد.

۲) رئیس کمیته فرعی در گام اول رئیس پوهنچی می باشد. اما معاون پوهنچی یا یکی از اعضای فعال پوهنچی در صورت مصروفیت رئیس پوهنچی، انتخاب شده می تواند. در هر صورت، رئیس پوهنچی مسئول درجه اول، تطبیق معیارها در سطح پوهنچی بوده و به مقامات ذیصلاح پاسخگو می باشد.

۳) آمر ارتقای کیفیت پوهنتون، تطبیق کننده، منسجم کننده و راهنمای پروسه ارتقای کیفیت در سطح پوهنتون می باشد.

ماده ششم: منشی

منشی کمیته اصلی آمر ارتقای کیفیت بوده و منشی کمیته های فرعی، از میان اعضای کمیته، برای (۲) سال انتخاب می شود.

فصل سوم: وظایف و مسؤلیت‌ها

ماده هفتم: وظایف و مسؤلیت‌های اصلی کمیته

الف) در مورد برنامه‌های تضمین کیفیت و اعتباردهی

- (۱) تلاش در امر بهبود کیفیت در نهاد تحصیلی.
- (۲) نظارت از جریان ارزیابی خودی نهاد تحصیلی، پوهنحی‌ها و دیپارتمنت‌های فارغ
ه.د.
- (۳) تهیه گزارش‌های ارزیابی خودی نهاد تحصیلی.
- (۴) بررسی گزارش ارزیابی خودی پوهنحی‌ها و دیپارتمنت‌های فارغ ده.
- (۵) همکاری با تیم بازننگرها در جریان بازننگری.
- (۶) آشنایی کامل با پلان استراتژیک ملی تحصیلات عالی، پلان استراتژیک موسسه
مربوط و اسناد مهم در مورد اعتباردهی و تضمین کیفیت به شمول لایحه تضمین کیفیت و
اعتباردهی و معیارهای ارزیابی خودی.
- (۷) رایه مشوره به رییس، معاون علمی نهاد تحصیلی در مورد ارتقای بهبود کیفیت
پوهنحی‌ها و خدمات عمومی مانند لابراتوارها، مراکز کمپیوتر، کتابخانه‌ها، عرضه خدمات به
محصلان، تحقیق و سایر عرصه‌های علمی پوهنتون.
- (۸) تهیه اسناد مناسب برای کمیته به اساس بازننگری از فعالیت‌های علمی و اداری نهاد
تحصیلی و ارزیابی خودی هر پوهنحی.
- (۹) حفظ محرمت تضامیم مجالس کمیته، بحث‌ها با پوهنحی‌ها، اعضای کادر علمی،
محصلان، کارمندان و سایر اعضای پوهنتون
- (۱۰) برقراری ارتباطات کاری با ریاست ارتقای کیفیت و اعتباردهی وزارت تحصیلات عالی.
- (۱۱) تهیه گزارش نظارت سالانه، مرور دوره‌ی برنامه‌ها و تعقیب از تطبیق پلان عملیاتی
مرتبط به آن.
- (۱۲) اجرای سایر وظایف مربوط به ارتقا و بهبود کیفیت که توسط مقامات ذیصلاح محول
میگردد.

ب) در مورد اتخاذ تدابیر برای ارتقای کیفیت

- (۱۳) تهیه یک پلان عملیاتی مبتنی بر نقاط ضعف، تهدیدها و فرصت‌ها برای تمام
معیارهای تضمین کیفیت و اعتباردهی.

- (۱۴) تهیه میکانیزم برای تطبیق پلان عملیاتی و ارایه راه‌های بیرون رفت از موانع تطبیق آن.
- (۱۵) نظارت از تطبیق پلان عملیاتی در تمام سطوح نهاد تحصیلی.
- (۱۶) نظارت از تطبیق پلان ستراتیژیک ملی وزارت و پلان ستراتیژیک نهاد تحصیلی و تهیه گزارش ربع‌وار در زمینه.
- (۱۷) تدویر محافل برای تطبیق پلان‌ها و برنامه‌های تضمین کیفیت در سطح نهاد تحصیلی.
- (۱۸) تطبیق سایر برنامه‌های که از طرف ریاست ارتقای کیفیت وزارت محول می‌گردد.
- (۱۹) تهیه و تطبیق نوآوری‌ها و برنامه‌های جدید که منجر به ارتقای کیفیت می‌گردد.
- (۲۰) نظارت از بودجه و کمک‌ها برای نهادهای تحصیلی برای مصرف جهت تطبیق پلان عملیاتی، پلان ستراتیژیک و سایر پلان‌ها.
- (۲۱) نظارت و بررسی از تطبیق خط مشی یاد دهی و یادگیری، پلان بهبود تدریس و پلان عملیاتی انفرادی در سطح نهاد تحصیلی.

ج) در مورد نظارت و بررسی از تمام امور اکادمیک

- حسب حکم شماره (۳۷۸۴/۴۹۳۳) مؤرخ ۱۳۹۲/۸/۱۳ مقام محترم وزارت تحصیلات عالی نظارت و بررسی، از تمام امور اکادمیک به دوش کمیته ارتقای کیفیت و اعتباردهی نهاد تحصیلی است که شامل وظایف ذیل می‌باشد:
- (۲۲) نظارت و بررسی تمام امور نشراتی و تهیه گزارش رسمی در اخیر هر سمستر برای ریاست ارتقای کیفیت و اعتباردهی وزارت بعد از تایید شورای علمی نهاد تحصیلی.
- (۲۳) نظارت و بررسی از تحقیقات علمی در سطح نهاد تحصیلی و تهیه گزارش رسمی در اخیر هر سمستر به ریاست ارتقای کیفیت و اعتباردهی وزارت بعد از تایید شورای علمی نهاد تحصیلی.
- (۲۴) نظارت و بررسی امور تدریس بخصوص تطبیق طرزالعمل ارزیابی از کیفیت تدریس و ارایه گزارش به ریاست ارتقای کیفیت و اعتباردهی وزارت تحصیلات عالی بعد از تایید شورای علمی نهاد تحصیلی.
- (۲۵) نظارت و بررسی از امتحانات نهایی و تطبیق طرزالعمل واحد امتحانات با تهیه گزارش در ختم هر سمستر برای ریاست ارتقای کیفیت و اعتباردهی بعد از تایید شورای علمی نهاد تحصیلی.

(۲۶) نظارت و بررسی از تجهیزات، مواد مورد ضرورت، سامان و آلات لابراتواری کارهای عملی و تهیه گزارش رسمی به ریاست ارتقای کیفیت، بعد از تایید شورای علمی نهاد تحصیلی.

(۲۷) نظارت و بررسی از میتودهای درسی دیپارتمنت‌ها در جریان سمستر و تهیه گزارش بعد از ختم سمستر به ریاست ارتقای کیفیت بعد از تایید شورای علمی نهاد تحصیلی.

(۲۸) نظارت و بررسی سمستروار از مواد درسی، لکچر نوت‌ها و سایر مواد برای اصلاح و ستندرد شدن، با تهیه گزارش رسمی به ریاست ارتقای کیفیت بعد از تایید شورای علمی نهاد تحصیلی.

(۲۹) نظارت و بررسی دقیق از تطبیق کریکولم و مفردات درسی دیپارتمنت‌ها در جریان سمستر و تهیه گزارش در ختم سمستر برای ریاست ارتقای کیفیت بعد از تایید شورای علمی نهاد تحصیلی.

(۳۰) نظارت و بررسی از شفافیت جریان تقرر و ترفیعات علمی در طول سال و تهیه گزارش به شورای علمی نهاد تحصیلی.

(۳۱) نظارت از نظم و دسپلین نهاد تحصیلی و ارایه گزارش به ریاست ارتقای کیفیت وزارت تحصیلات عالی.

(۳۲) نظارت از کار برد تکنالوژی جدید در جریان تدریس و چگونگی تطبیق تقسیم اوقات سمستر.

(۳۳) نظارت و بررسی از فعالیت‌های اکادمیک دیپارتمنت‌ها و پوهنچی‌ها.

(۳۴) نظارت و بررسی از تطبیق لوایح، مقررہ‌ها، طرز‌العمل‌ها و سایر اسناد تقنینی ساحه اکادمیک.

(۳۵) نظارت و بررسی از عرضه خدمات علمی، تحقیقی، نشراتی طبق مواد مقررہ استقلالیت مالی پوهنتون‌ها.

ماده هشتم: وظایف و صلاحیت های کمیته های فرعی

۱. تعیین اعضای کمیته فرعی در سطح پوهنچی به همکاری ریاست و شورای علمی پوهنچی و تعیین حدود وظایف اعضای کمیته فرعی پوهنچی.

۲. نظارت، بررسی، پیشنهاد و تعقیب سیستم دوسیه (حفظ اسناد) مطابق معیار های تضمین کیفیت در تمام بخش های پوهنچی.

۳. نظارت و پیشنهاد معیارهای روش تدریس برای استادان با مشوره شورای علمی و ریاست پوهنچی.

۴. برگزاری جلسات کمیته فرعی تضمین کیفیت و اعتباردهی بر اساس اصول و لایحه وظایف، ترتیب اجندا و صورت جلسات تضمین کیفیت پوهنچی.
۵. نمایندگی از کمیته فرعی تضمین کیفیت پوهنچی در سطح کمیته اصلی پوهنتون و آمریت تضمین کیفیت.
۶. توزیع و بررسی فورم های ارزیابی خودی استادان با حضور داشت مسؤل عمومی تضمین کیفیت پوهنتون و اعضای کمیته ارزیابی، و توحید گزارش کلی ارزیابی خودی و گزارش ارزیابی کیفیت تدریس ستادان پوهنچی و ارسال آن طی مکتوب رسمی به آمریت تضمین کیفیت و اعتباردهی پوهنتون.
۷. ترتیب نمودن گزارش توحیدی ماهوار و سمستر وار از کارکرد ها و فعالیت های تضمین کیفیت پوهنچی و ارسال آن طی مکتوب رسمی به آمریت تضمین کیفیت و اعتباردهی پوهنتون.
۸. اشتراک مستقیم و فعال در جلسات کمیته اصلی تضمین کیفیت و آمریت تضمین کیفیت پوهنتون طبق تقسیم اوقات از قبل ترتیب شده.
۹. نظارت و بررسی دوام دار از تطبیق پلان و برنامه های پوهنچی در بخش اکادمیک و اداری. تعقیب موجودیت مواد و لوازم درسی، اسناد و دوسیه بندی منظم برای استادان، کورس پالیسی و سایر موارد مرتبط به امور تدریسی استادان پوهنچی.
۱۰. همکاری همه جانبه با ریاست پوهنچی و آمریت دیپارتمنت های پوهنچی ها و سایر بخش های اکادمیک و اداری پوهنچی مربوط به امور تضمین کیفیت و برگزاری ورکشاپ های آگاهی دهی به تمام اعضای پوهنچی.
۱۱. همکاری با سایر بخش ها در سطح پوهنچی در زمینه تنظیم و معیاری نمودن سیستم مکاتب اداری.
۱۲. حفظ و نگهداری اسناد مربوط به کمیته تضمین کیفیت در شعبه مربوطه و در دسترس قرار دادن آن هنگام ضرورت.
۱۳. سایر وظایف که از طرف آمریت ارتقای کیفیت، کمیته اصلی ارتقای کیفیت در سطح پوهنتون و ریاست پوهنچی سپرده شود.

ماده نهم: وظیفه رئیس

(۱) ریاست جلسات کمیته؛

- ۲) مسئولیت داشتن از فعالیت های کمیته نزد شورای علمی و سایر ادارات مرتبط؛
- ۳) تعیین مسئولیت های کاری اعضاء و نظارت از اجرای آنها؛
- ۴) نظارت از تطبیق فیصله های کمیته؛
- ۵) سایر وظایف که در لایحه وظایف درج و نیازمند کارگروهی است.

ماده دهم: وظیفه منشی

- ۱) ریاست جلسات در نبود رئیس کمیته؛
- ۲) تهیه آجنداء جلسه با هماهنگی رئیس و اعضاء و تکثیر آن حد اقل یک روز قبل از روز جلسه؛
- ۳) اعلام روز جلسه، تهیه مراسلات، ثبت صورت جلسات و اخذ استحضاری اعضاء؛
- ۴) تکثیر فیصله ها، تعقیب تطبیق فیصله های کمیته و تهیه گزارش ربع و سالانه؛
- ۵) سایر وظایف که در لایحه وظایف درج و نیازمند کارگروهی است.

ماده یازدهم: وظایف اختصاصی اعضاء

- ۱) اشتراک فعال و به موقع در جلسات کمیته؛
- ۲) ارایه نظر و پیشنهاد در رابطه به آجنداء؛
- ۳) همکاری در تطبیق فیصله های کمیته.
- ۴) سایر وظایف که در لایحه وظایف درج و نیازمند کارگروهی است.

فصل چهارم: احکام متفرقه

ماده دوازدهم: مکافات و مجازات

- ۱- از اعضای کمیته فعال در زمینه فعالیت های کمیته، تشویق و حمایت های معنوی و در صورت ممکن حمایت مادی صورت می گیرد.

۲- در صورتی که اعضای کمیته، امور محوله خویش را به صورت درست انجام ندهند، موارد ذیل اعمال می گردد:

(یک) توصیه شفاهی

(دو) توصیه کتبی

(سه) اخطار کتبی

(چهار) تعلیق عضویت

(پنج) کسر معاش

(شش) اخراج

ماده سیزدهم: تعدیل طرزالعمل

این طرزالعمل برحسب نیاز، با پیشنهاد دو ثلث اعضاء یا پیشنهاد رئیس کمیته، منشی یا شورای علمی تعدیل و به تصویب شورای علمی پوهنتون رسانیده شود.

ماده چهاردهم: نظارت و گزارش کمیته

(۱) امور کمیته های اصلی و فرعی توسط آمریت ارتقای کیفیت و هیئت نظارت، بررسی و نظارت می گردد.

(۲) کمیته اصلی مکلف است که ربع وار و سالانه به شورای علمی پوهنتون گزارش ارایه نماید.

(۳) کمیته های فرعی مکلف است که ربع وار و سالانه به کمیته اصلی و شورای علمی پوهنحی گزارش ارایه نماید.

ماده پانزدهم: تصویب و انفاذ

این طرزالعمل در قالب یکمقدمه و پانزده ماده، در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۲/۲۵ کمیته اصلی ارتقای کیفیت ارایه، تایید و درج پروتکل شماره (۲) شد. به همین ترتیب، این طرزالعمل در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۲/۳۱ شورای علمی پوهنتون رنا طرح، تصویب و درج پروتکل شماره (۲) گردید.

با احترام

محمد ابراهیم صافی

رئیس پوهنتون رنا